

3.

tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Miklya Luzsányi Mónika:
Miért Szilveszter a szilveszter?

Bertóti Johanna: *Újévi vers*

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Papírtrombiták, sípok



Szöveggyűjtemény



Internet, projektor,
hangfal



Füzet, írólap,
íróeszköz

BÚÉK!

2x45 perces szövegfeldolgozó és szövegalkotó óra (magyar, kreatív írás)



A magyar és a különböző népek szilveszteri szokásai nemcsak érdekesek, hanem mulatságosak is a gyerekek számára. A mai „népszokás”, az SMS-írás lehetőséget ad kreatív szövegalkotási feladatokra, Bertóti Johanna verse pedig egy érdekes játékra.

Áttekintő vázlat

3.1 Boldog új évet kívánunk!	35 perc
3.1a Trombitafújó verseny	5 perc
3.1b Miért trombitálunk?	15 perc
3.1c Szilveszteri TOTÓ	15 perc
3.2 Újévi üdvözlések	55 perc
3.2a BÚÉK!	10 perc
3.2b Újévi SMS-ek	15 perc
3.2c Újévi kívánságok	15 perc
3.2d Újévi vers	15 perc
Összesen:	2x45 perc



Szóljunk előre a gyerekeknek, hogy szerezzenek a szilveszteri buliból megmaradt papírtrombitát vagy más sípot, sípoló hangszert! Időben mérjük fel, hogy lesz-e elég a feladathoz, esetleg más forrásból kell szerezni!

Gondoljuk végig, hogy az írásbeli szövegalkotó feladatok közül melyiket milyen időkeretben tudják megoldani a gyerekek, érdemes-e ezen változtatni! Szükség esetén a tanegységet egy tanórával is bővíthetjük.

FELADATOK LEÍRÁSA

3.1 Boldog új évet kívánunk!



3.1a Trombitafújó verseny

Minden gyerek hozzon be egy szilveszteri papírtrombitát (esetleg egy sípot)!

Ki tudja a legtovább fújni egy levegővétellel?

Visszaszámlálásra, egyszerre elkezdik fújni a trombitát a gyerekek, aki a legtovább szól, az a győztes.



MIT AKARUNK ELÉRNİ?

A gyerekek ismerjék meg szilveszteri szokásaink eredetét, és más népek hasonló szokásait.



JEGYZETEIM

Vedd figyelembe!

Nemcsak a tüdőkapacitáson múlik a siker, hanem azon is, mennyire képes fújás közben tartalékolni a levegőt az ember (gyereke). Aki hirtelen túl sok levegőt kiad, annak a továbbiakra kevés marad. Az évünket és minden munkánkat úgy kell felmérni, hogy a kezdeti lendület lehetőleg végig kitartson, és ne fulladjunk ki már az elején.

Variáció

Ha nem akarjuk a trombitálással zavarni a szomszédos termekben tanulókat, akkor a trombitafújó versenyt rendezzük meg a szünetben, az udvaron!

3.1b Miért trombitálunk?

De vajon tudjuk-e, miért Szilveszter a szilveszter, és miért trombitálunk ilyenkor? Olvassuk el **Miklya Luzsányi Mónika: Miért Szilveszter a szilveszter?** című cikkét!

- Kiről kapta a nevét a szilveszter?
- Mit javasoltak a császárnak a pogány papok?
- Mit javasolt Szilveszter pápa?
- Miért trombitálunk?
- Miért kell meghúzni a malac farkát?
- Miért pezsgővel koccintanak a felnőttek éjfélkor?
- Miért nem szabad veszekedni az új évben?

15
perc

3.1c Szilveszteri TOTÓ

Egy Szilveszteri TOTÓ segítségével a gyerekek megismerhetik más népek szilveszteri szokásait.

Furcsának tűnhetnek a szilveszteri szokásaink. De az az igazság, hogy más népek is elég furcsa dolgokat csinálnak ilyenkor. Vajon el tudod dönteni, hogy a Szilveszteri TOTÓ melyik állítása igaz, és melyik hamis? Elég, ha a sorszámot és az I (igaz) H (hamis) betűket lejegyzed egy írólapra.

A TOTÓ-t és megfejtését is megtaláljuk a Reftantáron.

15
perc

3.2 Újévi üdvözetek



55
perc

3.2a BÚÉK!

Tudjátok-e mit jelent a rövidítés, hogy BÚÉK?

Régebben nagy szokás volt, ma már szinte kiment a divatból, hogy újévi képeslapokat írtak egymásnak az emberek. Nézzük meg együtt az Újévi képeslapok című tankocka képeslapjait a Reftantáron, ehhez kapcsolódik a kreatívírás-feladat:

10
perc

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Trombitafújó verseny
Ismerettartalmú szöveg olvasása, értelmezése
Szilveszteri TOTÓ – igaz-hamis állítások

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Papírtrombiták, sípok
Írólap, írőeszköz

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek szövegjátékon keresztül éljék át az újévi jókedvet, vidámságot.

JEGYZETEIM



MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Újévi képeslapok nézegetése, üdvözlét írása
Bibliai SMS-ek megfejtése és írása
Versolvasás, verskiegészítés, versírás

- Neked melyik tetszik a legjobban?
 - Mit írnál rá szívesen?
- Írd le az üdvözlő sorokat a füzetedbe!

3.2b Újévi SMS-ek

Ma már leginkább SMS-eket küldünk újévkor. A bibliai időkben nem léteztek mobiltelefonok, de képzeljétek el, hogy mégis...!

Szerintetek kinek küldhették ezeket az újévi SMS-eket?

Olvassuk fel a bibliai SMS-eket, a gyerekek pedig találják ki a címzetteket!

- Kevesebb esőt, sok új állatkölyköt a jövő évre! (Nóé: 1 Mózes 6–8)
- Szerencsés vadászatot, sok szép vadat! A lencsével vigyázz! (Ézsau: 1Mózes 25,27–34)
- Kellemes pusztai pihenést kívánunk! Az új bioétrended nagyot fog szakítani a piacon az új évben! (Keresztelő János: Máté 3,1–4)
- Idén elégedj meg kevéssel is! Hidd el, a kevesebb többet ér, főleg, ha jókor mászol fára! (Zákeus: Lukács 19,1–10)
- Jó egészséget, nagy sétákat, kirándulásokat kívánok! Jól figyeljete, kit választotok útitársatoknak! (Emmausi tanítványok: Lukács 24,13–35)
- Boldog új életet kívánok! Apádat is üdvözlöm, látogasd meg a zsinagógában! (Jairus lánya: Lukács 8,40–56)

Írjátok ti is hasonló bibliai SMS-eket!

Vedd figyelembe!

Ha az osztályunk számára ezek a történetek nem ismertek, vagy nehéznek ítéljük őket, akkor mi magunk is írhatunk néhány bibliai SMS-t. Érdemes előtte egyeztetni a hitoktatóval, megkérdezni, hogy melyik a gyerekek kedvenc bibliai története, vagy miket tanultak a közelmúltban.

3.2c Újévi kívánságok

Bertóti Johanna: Újévi verse kiválóan alkalmas arra, hogy egy felelgetős játékot játsszunk a gyerekekkel: a pedagógus olvassa a versszakok első sorát, a gyerekek pedig megpróbálják kitalálni, mi lehet a második.

Az új év kezdete a kívánságok ideje is. Bertóti Johanna különböző állatok nevében írt újévi kívánságokat. Ki tudjuk találni, hogy mit kérhettek ezek az állatok? Ötleteljünk közösen!

Amikor vége az ötletelésnek, a gyerekek magukban olvassák el a verset!

Ki találta el vagy közelítette meg a költő megoldását? Volt olyan sor, amelyik egyezett?

15
perc

15
perc



Vedd figyelembe!

Ha valaki előre elolvasta a verset, ezért tudja a választ, inkább maradjon csendben! Engedje, hogy a többiek szabadon ötleteljenek! Vagy szálljon be ő is az ötletelésbe: mi lehetne még az állat kívánsága?

3.2d Újévi vers

Írjatok ti magatok is ehhez hasonló újévi verset, amit azután fel is olvashattok!

A versforma is hasonló legyen: kétsoros versszakok, páros rímek, melyek csattanósak, poénosak!

A vers nyolcszótagos soraihoz nem kell feltétlenül ragaszkodni. De aki ezt is észreveszi, nyugodtan írhat nyolcas, sőt felező nyolcas (4 || 4) verssorokat is.



Vedd figyelembe!

Az újévi vers írása és felolvasása akár egy teljes tanórát is felölelhet, főként, ha kiegészítjük újévi üdvözlőlap-rajzolással.

